

Němčičské čtení

RPEN

1999

č.3

650. výročí obce Němčičky

Nejstarší historický záznam o naší obci je z roku 1349, a to v Zemských deskách olomouckých, kde je uváděn název obce Niempczitz. Tehdy patřily Němčičky Čeňkovi a Levíkovi z Boleradic. Levík (Těmík) v roce 1350 změnil svůj přídomek a psal se poté vždy z Němčiček. V tomto roce Levík získává také díl vsi Morkůvky. Tím byl osud obou obcí těsně spojen, neboť měly vždy až do pádu feudalismu stejného majitele. Z dědiců Levíkových uveďme Crhu z Němčiček.

V dalších desetiletích se mezi majiteli Němčiček vystřídala řada šlechticů, z nichž nejvýznamnější byli v letech 1433 - 1490 vladykové ze Zástřízl. V roce 1433 získali Němčičky bratři Ondřej, Václav a Jan z Chvalkovic, řečení ze Zástřízl. V držení obce se pak vystřídali Jan Mléčko ze Zástřízl a na Hluku a vdova Anna z Tvorkova. Mléčkova dcera Eliška se v roce 1490 provdala za Jana z Potnštejna, který se později stal spolumajitelem Němčiček. V roce 1519 odkázala, tehdy již vdova, Němčičky svým synům Václavovi, Zdeňkovi, Burianovi a Hynkovi. Po roce 1542 se majitelé často střídali. Po pánech z Pernštejna to bylo město Brno, pak Pertolt z Lipé, nejvyšší maršálek království českého, páni z Boskovic a Čeněk z Lipé. Čeněk roku 1583 připojil Němčičky ke svému panství hodonínsko-pavlovickému.

Po Bílé hoře se mezi majiteli objevují páni Žampachové z Potnštejna, hrabě Fridrich z Oppersdorfu, kníže Jan Adam z Lichtenštejna a hrabě Josef Czobor. V letech 1762-1918 náleželo celé hodonínské panství, a tedy i Němčičky císařské rodině.

Podrobnější údaje najdeme v publikaci Němčičky v minulosti a současnosti na str. 13 až 16.

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

v srpnovém čísle Němčičského čtení Vás seznámím se základními problémy, o kterých jednalo a usnášelo se Obecní zastupitelstvo v Němčičkách v prvním pololetí tohoto roku:

28.1.: Byla schválena výše poplatků za likvidaci pevného domovního odpadu prostřednictvím popelnic v následující výši:

200 Kč za osobu a rok (bez ohledu na počet popelnic);

900 Kč za popelnici a rok pro podnikatele.

Byla provedena volba dvou komisí:

Komise finanční - předseda Čermák Pavel, členové ing. Komárek Patrik, Hádlík Jan.

Komise kontrolní - předseda Procházka František, členové ing. Hádlík Aleš, Hálek Jaroslav.

17.3.: Byla schválena výše úplat od obyvatel za užívání kanalizační sítě:

200 Kč za rok - trvale přihlášený občan (včetně dětí),

200 Kč za rok - domy obydlené pouze částečně (příležitostně),

100 Kč za rok - od obyvatel dojíždějících pouze na víkend,

100 Kč za rok - domy trvale neobydlené,

podnikatelé dle množství odebrané vody v částce 18,69 Kč/m³.

Byla zpracována Studie na přestavbu sociálního zařízení kulturního domu a Studie na ozelenění Obce Němčičky.

12.4.: Dne 8.4.1999 se uskutečnilo výběrové řízení na výstavbu intenzifikace kořenové čistírny odpadních vod, ke kterému došlo 7 nabídek. Na první místo byla doporučena firma Ekoingstav Brno s nabídkovou cenou 5.583.718 Kč.

Byla schválena smlouva s Charitou Břeclav o pečovatelské službě pro starší občany. Obecní úřad poskytne na tyto služby v roce 1999 částku 100 tisíc korun.

Za vypouštění odpadních vod nebylo Povodí Moravy uhrazeno za minulý rok 254.652 Kč.

Na opravu vozovky ve Vejvozku byly zakoupeny pražce v ceně 44000 Kč (i s dovozem).

10.5.: Požárním preventistou obce byl potvrzen pan Martin Šlancar.

28.6.: Obecní zastupitelstvo schválilo prodej akcií obce. Akcie jsou prodány přes firmu ESOM, a to 368 akcií Jihomoravské energetiky po 6.300 Kč a 158 akcií Jihomoravských plynáren po 8.825 Kč.

Členové obecního zastupitelstva zjišťovali stav napojení jednotlivých domů na místní kanalizaci a zjistili, že

28 domů má pro domovní odpad žumpu,

111 domů je napojeno přes vlastní septik,

4 domy jsou napojeny na obecní kanalizaci přímo.

Stávající obecní kanalizace byla projektována pouze pro odvod dešťové vody a pro domovní odpad by správně měla být samostatná kanalizace. To je však nerealizovatelné.

Pokud Vás některé problémy budou zajímat blíže, můžete o vysvětlení požádat na obecním úřadě.

Ludvik Hycl
starosta obce

Dne 31.8.1999 bude v naší obci probíhat sběr vytříděného odpadu-plastů. Plastové láhve a další odpad z plastů, který někteří občané ukládají do popelnic, při skladování na skládce Hantály zabírá objemově daleko větší prostor, než třeba popel. Tím se skládka rychleji plní a bylo by pak nutné investovat do nových skládkových prostor dříve, než bylo plánováno. To by se finančně dotklo všech, kdo skládku používají. Tím, že plasty vytřídíme, oddalujeme dobu vybudování dalších prostor pro odpady, a tím šetříme finanční prostředky k tomu potřebné. Děkuji všem občanům za pochopení při třídění odpadu a za spolupráci s obecním zastupitelstvem.

-LH-

CO PATŘÍ DO PLASTU

Plastové láhve od čisticích prostředků, pracích prostředků a aviváží, kosmetických přípravků, potravin (nápojů, octa, kečupu apod.), vymyté kelímky (bez hliníkového víčka) od jogurtů, majonéz, ztužených tuků, hořčice, fólie (nákupní sáčky, tašky, pytlíky od mléka, obalové fólie), ostatní (přepravky, hračky, plastové květináče, podnosy atd.)

Plastové výrobky by měly být zbaveny ostatních materiálů (kovových víček, zátek a jiných kovových, skleněných a dřevěných částí).

Prosíme, nádoby a fólie od potravin alespoň hrubě vymyté, aby nedocházelo ke hnití obsahu při skladování. Nepatří sem kombinované materiály (např. od trvanlivého mléka).

HANTÁLY
Velké Bílovice

Seznam tradičních vinohradnických tratí v katastru obce Němčičky

Název trati	celkem ha	vhodných ha k výsadbě	poznámka
1. Bočky	49,5	9,5	
2. Dlouhé Kněžské	28,5	28,5	tr.st.tr.
3. Filiperky	11,5	9,0	tr.st.tr.
4. Hrubé odměry za br., Obec	29,0	25,0	tr.st.st.
5. Hrušovní	15,0	12,0	
6. Kněžské za humny	9,5	9,5	
7. Kolberg	16,0	16,0	
8. Krátké Kněžské (Roviny)	2,0	2,0	tr.st.tr.
9. Malé Odměrky	3,5	3,5	
10. Malé Odměry	23,5	23,5	
11. Nad Ochoze	2,0	2,0	
12. Nosberg	11,0	5,0	tr.st.tr.
13. Nové hory, Kříby	22,5	18,0	tr.st.tr.
14. Novosady nad přehůzy	10,5	8,0	tr.st.tr.
15. Novosady u Zbavců	7,5	7,5	tr.st.tr.
16. Pod Šumberky, Dl. Tálky, Tálečky, Nové hory, Novinky	26,0	13,0	
17. Puclejty	18,5	13,5	tr.st.tr.
18. Růžený, Novosádky, Puštáře	35,5	35,5	tr.st.tr.
19. Skalice u větráka	9,0	6,0	tr.st.tr.
20. Skalice příční	13,0	6,5	tr.st.tr.
21. Soudná	21,5	21,5	
22. Staré hory	26,5	26,5	tr.st.tr.
23. Špigle, Kozinky	12,0	6,0	tr.st.tr.
24. Šumberky	14,0	9,0	tr.st.tr.
25. Velké Odměry	16,5	16,5	
26. Veselý - terasy	13,5	13,5	
Veselý - staré parcely	31,0	31,0	tr.st.tr.
27. Za Louky	8,5	8,5	
28. Zbavce	16,0	16,0	tr.st.tr.
celkem	473 ha	402 ha	
Loučky	12,5		nehodné
Dlouhý	24,5		nehodné
Příčný, Panicharty	15,0		nehodné
Podruženský	3,5		nehodné

Boleslav Koptiva

Němčičští hasiči v době nedávné a v současnosti

V roce 1940 byl majetek sboru protektorátním zákonem znárodněn a dodnes nebyl státem organizaci vrácen. Po dobu německé okupace zajišťovali požární ochranu muži ročníku 1921, kteří byli zařazeni do domobrany, a tím se vyhnuli nasazení v říši. Po válce někteří pokračovali dále v zásahové jednotce hasičského sboru v Němčičkách.

Po roce 1950 se postupně činnost hasičského sboru v Němčičkách obnovovala. Bylo vytvořeno družstvo mužů z řad členů, kteří pracovali ve sboru před válkou a v době války. Tito byli doplňováni mladšími členy. Velitelem byl bratr Václav Prokeš, kterého v šedesátých letech vystřídal Josef Sláma, posléze Antonín Kameník. V tu dobu se také vytvořilo družstvo mladých žen.

Složení mužského družstva: Václav Prokeš - velitel, Stanislav Machač - strojník, Václav Machač st., Václav Machač ml., J. Stávek, F. Pinkas č. 127, F. Pinkas č. 110, F. Hádlík č. 30, F. Hádlík č. 18, F. Procházka č. 39, R. Prokeš, V. Prokeš č. 21, R. Oslzlý, V. Průdek, J. Sláma, F. Šlancar č. 206, J. Suský č. 160, J. Cvan.

Složení ženského družstva: M. Bendová-Mezihoráková, M. Bálková-Muškvánová, B. Hádlíková-Šlancarová, J. Hádlíková-Kostihová (Vrbice), D. Hanzálková-Herzánová (Pavlovice), M. Hádlíková-Omastová (Boleradice), V. Kacrová-Šedá (Brno), P. Kobzová-Ovesná, M. Kopřivová-Komárková, M. Opršalová-Handlová, M. Ovesná-Kubová, L. Procházková-Balšínková (Bojanovice), M. Šťavíková-Horáková, M. Šlancarová-Dvořáčková, M. Šlancarová-Kobzová, J. Válková-Šubíková.

Činnost tohoto velkého sdružení přetrvala asi do roku 1963, kdy se družstvo žen rozpadlo (vdavky, přestěhování). U družstva mužů nastal generační zlom po požáru u Stanislava Pelouška. Velitelem se opět stal Václav Prokeš, který začal zacvičovat mladé hasiče. Velitelem družstva byl bratr J. Buchta, který se však oženil do V. Pavlovic, a tak tuto funkci předal bratru Martinu Šlancarovi. Ten se v roce 1969 poprvé zúčastnil soutěže. V družstvu byli tito členové: M. Šlancar, Jan Šlancar, Jiří Šlancar, Z. Kacr, Oldřich Šlancar, Z. Bystřický, B. Hycl, J. Procházka, L. Suský, F. Šlancar, J. Machač, J. Krejčí ml., J. Bílek, Z. Peloušek, F. Prokeš, J. Novotný, J. Šubík. Družstvo bylo stále doplňováno mladými, které do roku 1977 vedl Martin Šlancar a posléze Jaroslav Bílek. V roce 1989 soutěžní družstvo skončilo svou činností pro nedostatek členů a techniky.

Největšího úspěchu v mužích dosáhl na okresních přeborech M. Šlancar, a to v

roce 1972 v Hustopečích (6. místo) a v r. 1976 v Pohořelicích při výstupu s požárním žebříkem (4. místo). V dorostu se J. Šubík v r. 1976 umístil na 1. místě a v krajském kole v Březolupech na 5. místě.

V r. 1970 u příležitosti 50 let trvání sboru se konalo veřejné vystoupení, na kterém byly prezentovány ukázky staré a nové techniky. Družstvo starších členů nastoupilo s koňkou ve složení: V. Prokeš-velitel, T. Dobrovolný-strojník, J. Stávek, B. Pernica, V. Kacr, F. Procházka, F. Pinkas 127, F. Pinkas 110, R. Prokeš. Poslední žijící z tohoto družstva je Josef Stávek. V r. 1978 se koňka ztratila a dodnes se jí nepodařilo objevit, což je velká škoda. V r. 1971 absolvoval bratr M. Šlancar třítydenní velitelský kurs. V r. 1973-75 byla prováděna nadstavba hasičské zbrojnice a okresním úřadem pak bylo přiděleno dopravní auto M461 bez technického průkazu. Na opravě auta a stříkačky strávili členové mnoho hodin (hlavně Z. Kacr, Jan Šlancar a Jiří Šlancar). Bylo vytvořeno zásahové družstvo ve spolupráci s JZD. Tato spolupráce zanikla při sloučení tří družstev.

V r. 1985 proběhlo v Němčičkách okresní kolo „Plamen mladých požárníků“. V letech 1986-88 absolvovali dálkové studium v Ústřední požární škole v Bílých Poličanech M. Šlancar a J. Novotný.

Po roce 1989 poklesla spolupráce hasičského sboru s obecním úřadem. Nynější starosta se zastupitelstvem přijali svoji povinnost ze zákona a spolupráce se obnovuje. V současnosti má sbor 13 členů a letos se také přihlásilo 10 mladých. Předsedou sboru je Jan Procházka, velitelem Martin Šlancar, velitelem družstva je Jar. Bílek, T. Stávek, O. Šlancar, strojníci jsou J. Machač, M. Machač a členové V. Novotný, Z. Šlancar, J. Pátek, J. Cvan, J. Stávek. Mladí členové, kteří se přihlásili, musí počkat do 18 let, aby mohli být zařazeni do zásahového družstva.

Každý občan, který má zájem o požární ochranu, je ve sboru vítán. Nejsou z toho žádné výhody, jen práce ve prospěch obce a všech občanů v ní žijících.

Na konec prosím všechny občany, kteří mají doma staré knihy o činnosti požárního sboru v obci, dále stejnokroje, přilby, sekýrky a fotografie, které nepotřebují, aby je věnovali do sbírek sboru. Chceme dokumentovat činnost za celé období od roku 1920 až do dnešních dní.

Martin Šlancar

O historii němčičských hasičů od roku 1920 přineseme článek v příštím čísle.

100 let od narození prvního kronikáře Němčiček pana Ludvíka Sadílka

13. srpna uplynulo 100 let od narození pana Ludvíka Sadílka, který byl prvním kronikářem obce a také učitelem v místní obecné škole a varhaníkem našeho kostela.

Narodil se 13.8.1899 v Němčičkách v čísle 86. Dnes na tomto místě stojí rodinný dům manželů V. a D. Procházkových.

Od září roku 1905 do září roku 1911 chodil do zdejší dvojtřídní obecné školy, kterou řídil nadučitel Jan Vik z Kobylí. Ve druhé třídě byl jeho učitelem Josef Kalvoda z Nového města na Moravě a pak Julius Reiter z Boleradíc, kterého si zvláště oblíbil.

Po vykonání přijímací zkoušky byl od 15.9.1911 přijat do 1. třídy Českého státního gymnasia v Brně. Do studií mu však zasáhla první světová válka. V březnu 1917 nastoupil vojenskou válečnou službu, ze které se vrátil v listopadu 1918.

Poté pokračoval ve studiích. Po absolvování osmi gymnasiálních tříd složil v červnu 1919 maturitní zkoušku. Po doplňovacích zkouškách na českém ústavu pro vzdělání učitelů v Brně začal svoji učitelskou dráhu. Od 1.11.1919 působil postupně v Horních Bojanovicích, Hustopečích, Újezdě u Sokolnic, Týře u Bystřice nad Olzou na Těšínsku a konečně od 1.9.1925 v Němčičkách.

Na zdejší škole byl ve školním roce 1925/26 ředitelem, a pak až do roku 1950 učitelem. Zde je vhodné připomenout, že ředitelem školy byl v té době ze zřetelů vždy nejstarší učitel. Protože v uvedeném roce byl na zdejší škole ještě mladší Stanislav Sýkora, byl tedy ředitelem Ludvík Sadílek. Od roku 1926 si vzájemně vyměnili učitelská místa bratři Stanislav a Antonín Sýkorovi. Stanislav odešel do Staroviček a do Němčiček přišel Antonín. Jenže ten byl starší než L. Sadílek, a proto se stal ředitelem on.

Učitel Ludvík Sadílek v roce 1950 odešel ve věku 51 let pro nemoc do výslužby. Zemřel pak 16.2.1959 ve svých 59 letech.

Otec L. Sadílka Martin byl zemědělcem. Martinova matka Františka se narodila v čísle 113 jako dcera zdejšího rektora (správce školy) Františka Jeřábka. Ten byl po svém otci Václavovi správcem školy, obecním písařem a varhaníkem v kostele. František Jeřábek obdržel po více jak padesáti letech učitelování od císaře Františka Josefa I. stříbrný záslužný kříž.

Matka L. Sadílka Magdalena byla dcerou Františka Hádlíka z č. 6. V r. 1934 se L. Sadílek oženil s Ludmilou Bendovou z Velkých Pavlovic č. 521. Z tohoto manželství jsou tři děti: Ludvík (žije v Mariánských Lázních), Helena (žije ve Weidhofen an der Ybbs) a Ludmila (žije v Brně).

Kronikářem byl Ludvík Sadílek pověřen obecním zastupitelstvem v roce 1926.

Obecní kroniku pak psal od roku 1927 do roku 1957. Jeho rukou je psán úplný 1. díl a neúplný 2. díl. Od roku 1958 až do roku 1973 pak v obci kronikář nebyl, a proto nejsou za toto období v kronice provedeny roční zápisy.

Mimo obecní kroniku nám Ludvíka Sadílka připomíná vila ve Starých horách. Z hlediska polohy (chráněna před severním větrem a průčelím nastavena jižnímu slunci) jde o mimořádně dobře zvolené stavební místo.

Díky panu učiteli Sadilkovi máme možnost nahlížet do historie Němčiček z doby první republiky, z doby protektorátu a druhé světové války a do historie počátků komunistického režimu.

-JS-

*Ludvík Sadílek,
kronikář obce.*

Sponzorem tohoto čísla je firma

SAKON, s.r.o.

*Němčičské čtení vydává ObÚ Němčičky, 691 07 Němčičky 221,
tel. 0626/922266, šéfredaktor Mgr. Jaroslav Slezák, zástupce
Boleslav Kopřiva, vydáno v Němčičkách 27.8.1999, 230 výtisků,
výtisk zdarma. Registrační číslo 370010299.*